

# Úloha rodičů v procesu osamostatňování jejich dcer a synů s mentálním postižením

Petra Staňková -

rodič dospělého syna s těžkým mentálním postižením,

speciální pedagog ve škole Modrý klíč - ZŠS a MŠS, o.p.s.

# Proces osamostatňování - autonomie

- Dle některých psychologických přístupů (např. neohumanistů) patří mezi základní životní potřeby člověka
- Jako všechny vrozené potřeby i tato se týká všech lidí bez ohledu na míru postižení
- Je celoživotní
- Probíhá v krocích - obdobích
- Přejít z jednoho období do dalšího klade velké nároky na osamostatňujícího se člověka i na jeho nejbližší okolí

# Co je v procesu osamostatňování se člověka s mentálním postižením jiné

- Míra vlastní aktivity
- Míra pomoci a podpory
- Potřeba pomoci a podpory i v dospělém věku
- Nabídka možností

# Co nás rodiče motivuje k osamostatňování potomka s mentálním postižením

- Vědomí vlastních omezených možností
- Potřeba vlastního vývoje - tzv. “normálního života”
- Snaha pomoci uspokojit potřeby potomka

# Čeho se my rodiče obáváme v souvislosti s osamostatňováním potomka s mentálním postižením

- Aby o něj bylo dobře postaráno
- Aby byl materiálně zabezpečen
- Aby bez stálého kontaktu s námi nestrádal
- Abychom našli vhodné, stabilní zařízení poskytující pomoc a podporu

# Co můžeme udělat - z hlediska vnějších podmínek

- Měnit nastavení společnosti k podpoře lidí s MP, systému sociální podpory, sítě sociálních služeb prostřednictvím organizací, politické činnosti, pedagogické činnosti apod.
- Zlepšovat kvalitu sociálních služeb prostřednictvím přímé práce s lidmi s MP

# Co můžeme dělat na úrovni rodiny

- Být iniciátorem plánování procesu osamostatňování
- Přinášet informace
- Získat podporu a zázemí pro překonávání překážek

# Co můžeme dělat pro osamostatňujícího se potomka

- Podporovat jeho vývoj, zprostředkovávat poznávání a učení, komunikaci, sebeobsluhu
- Nacvičovat nové situace s naším provázením, dohledem, “zamáváním”
- Podporovat kontakty s vrstevníky a dalšími lidmi
- Učit přijmout neúspěch, vypořádat se se zklamáním - mít pozitivní očekávání

# Co můžeme dělat pro sebe a vlastní připravenost na změnu

- Usilovat o zachování “normálního chodu” rodiny s dítětem s MP
- Učit se žádat o pomoc
- Usilovat o zachování si zájmů, koníčků
- Připravovat se na vlastní stárnutí
- Pěstovat pozitivní vztah k sobě a k vlastnímu životu